

ילדותו של כריס לארטיסט שהתייתם מאמו ונשלח לפנימייה הייתה מלאה בקשיים • אולי בגלל זה את רוב חייו הקדיש הליצן הרפואי של בית חולים אסותא בתל אביב, כדי להצחיק ילדים ברגעי משבר • לאחרונה זכה בפרס על מפעל חיים מאגודת אמני ישראל

לארטיסט כליצן. מראה לילדים את הצד האחר של בית החולים

בשביל כל יום פורים

בהוצאות הוא בנה את אביזרי הקוסמות שלו בעצמו, כולל כלים שאלתר מחפצים בביתו. מאז, זכה פעמיים באליפות ישראל לקוס' מים ובשנות השמונים הוא החל להעביר סדנאות רחוב לילדים בשכונת נווה צדק. בשנת 2000 החל ללמוד ליצנות רפואית אצל שלמה אלגוסי, חלוץ הליצנות הרפואית בישראל ולאחר מכן הצטרף לקבוצת "רופאי חלום - ליצנים בשירות הרפואה", החל להצחיק ולשמח מאושפזים, חולים ובני משפחותיהם ומאז הוא ממשיך בכך ללא הפסקה עד היום.

איך הגבת לזכייה בפרס מפעל החיים?
"מאוד התרגשתי. מי היה מאמין שמנער שחיי בעוני ברחובות צרפת אני אוכה בפרס כה מכובד במדינת ישראל. כל המשפחה שלי, אשתי הילדים והנכדים מאוד מתגאים וזה מסב לי הרבה נחת."

אי אפשר להתעלם מהעברית של לארטיסט אשר מתהדרת במבטא צרפתי כבד. למרות שהוא חי בישראל כבר עשרות שנים, ברור כי נוח לו יותר לשוחח בצרפתית. אך בעבודה עם החולים זה ממש לא משנה, שכן עם כל הילדים הוא מוצא שפה משותפת. מדי יום הוא מגיע לבית החולים בדמות צבעונית אחרת "הרופא הזה בסדר, אין לכם מה לדאוג, אני לימדתי אותך", הוא אומר להורים ולילדים וצוחק.

"בית החולים הוא מקום מאיים", הוא מסביר. "בעבודה שלי מה שאני אוהב הוא להראות לילדים את הצד האחר שלו, כי מבחינתי אפשר להפוך הכל למשחק. אני שמח לזכות בפרס על תרומתי לאמנות בישראל אבל בעיקר על תרומתי לרוחם את רוחם של ילדים בשעת צרה, אין גאה ממני על כך זו עבודה קשה אך משתלמת."

בלבד", הוא נזכר. "למולי פגשתי בקהיר כמה צרפתים שהציעו לי לרדת דרך סיני לאילת ומשם לחפש עבודה בתל אביב. אני בכלל לא ירעתי מה זה ישראל אבל הקשבתי לעצתם, הגעתי לאילת ומשם בטרמפ לתל אביב. ישנתי בחוף וחיפשתי עבודה, מצאתי את עצמי מצייר ומייצר תכשיטים ודווקא אנשים קנו אז הרווחתי כמה פרויטות. בהמשך פגשתי בחור צרפתי שהזמין אותי ללון בביתו בנתניה. מפה לשם לגנתי אצלו שנתיים שלמות, היינו חברים טובים ונסעו לתל אביב לראות הופעות מוזיקה שונות."

באחת ההופעות, פגש לארטיסט את אשתו, הוא הזמין אותה לראות סרט בקור' לנוע, בהמשך היא הזמינה אותו אליה הבית תה ולאחר שנה של זוגיות למרות מחסום השפה, השניים החליטו להתחתן. "יום אחד נסענו לחופשה בסיני, ושם בדהב על החוף פגשנו זוג להוטונים. נדהמתי מהפעלולים שלהם וביקשתי ללמוד מהם כמה להוטונים וקסמים. כשחזרנו לתל אביב נרשמתי ללימודי עברית באולפן ותוך כדי החלטתי להתמקצע בתחום הקוסמות."

"עבודה קשה ומשתלמת"

לארטיסט עבד בצמתים והר' וויח את לחמו מהופעות רחוב מזדמנות. בהמשך, נרשם ללימודי פנטומימה ולאחר מכן למד קוסמות אצל רוני שכנאי, מייסד אגודת הקוסמים הישראלית. כדי לחסוך

נימייה, "עברתי במסעדות ובברים כמנקה וכמלצר ובתמורה הייתי מקבל אוכל ומקום לינה. מצאתי את עצמי מחקה בפנטומימה את יושבי המסעדה והם היו מתגלגלים מצחוק מהחיקוי והיו מביאים לי קצת כסף. הבנתי שיש לי יכולות קומיות והסתובבתי ככה בכל צרפת בין מסעדות עד שבגיל 18 התגייסתי לצבא הצרפתי. באותה תקופה ניסיתי ליצור שוב קשר עם אבא שלי, אבל הוא לא שיתף פעולה. אשתו החדשה לא הכירה בקיומי ולא הרשתה לו להתראות עימי, אז לצערי ויתרתי ואחרי השחרור המשכתי לנדוד ולעבוד בכל מה שבא לידי."

ממצרים לתל אביב

לארטיסט עבד בקטיף ענבים בדרום צרפת שם הכיר בחור פורטוגלי שסיפר לו שאפשר לקטוף ענבים בעוד מקומות בעולם. לארטיסט, שלא יצא מגבולות צרפת עד כה, התלהב מהרעיון ויצא למסע נדודים ועבד בודה באיטליה, יגוסלביה, יוון והתגלגל עד למצרים. "כשהגעתי למצרים נגמר לי הכסף ובכיסוי נשארו 5 דולר

"אני שמח לזכות בפרס על תרומתי לאמנות בישראל אבל בעיקר על תרומתי לרוחם של ילדים בשעת צרה"

לארטיסט ופרס אמ"

ליעד ורבר

כבר 40 שנה, מתוכם שני עשרים באסותא תל אביב, כריס לארטיסט עובד כקוסם וליצן רפואי ועוזר לחולים להתמודד עם הרגעים הלא פשוטים שהם נאלצים לעבור. לפני מספר חודשים עבודתו זכתה להכרה כאשר איגוד אמני ישראל (אמ"י) העניק לו את פרס מפעל החיים. בין הנימוקים לבחירה בו הייתה העובדה שהוא "קוסם קומי יוצא דופן, בעל צ'ארם וכריזמה, ליצן רפואי מיוחד במינו שמפזר צחוק, חיוך ותקווה בקרב ילדים ברגעים הכי קשים שלהם."

הבריחה מהפנימייה הנוצרית

חייו של לארטיסט (64), תושב שכונת יד אליהו ונשוי לסמדר, מזכירה באוניברסיטת תל אביב שעזמה יש לו ארבעה ילדים, שלושה נכדים ועוד אחד בדרך, לא תמיד היו שמחים ומלאי חיוכים. האמת היא שהגעתי לפה במקרה", הוא צוחק ומסביר. "היינו ארבעה אחים וגדלנו בצרפת סמוך לעיר טולון. בגיל 12 אמי נפטרה ולאבי היה מאוד קשה לגדל ארבעה ילדים אז הוא פוּד אותנו. אח אחד נסע למשפחה בדרום אפריקה, שני אחיי האחרים נשלחו למשפחה בפנימייה נוצרית שם חייתי מגיל 12 עד 14. גדלנו כגויים, הלכנו לכנסייה וחגגנו חגים נוצריים - האמת, לא ירעתי בכלל מה זה יהדות ושיש דבר כזה". בגיל 14 החליט לארטיסט לברוח מהפנימייה